

Ajalugu 5.-6. klass

Ajalooõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb huvi mineviku vastu;
- tunneb oma kodukoha ajalugu, Eesti ajalugu, Euroopa ning maailma ajalugu ajastut kõige enam iseloomustavate sündmuste, protsesside ja isikute kaudu;
- väärtustab kultuurilist mitmekesisust ning oma rolli kultuuripärandi säilitajana ja edasikandjana ning määratleb end oma rahva liikmena;
- leiab, üldistab, tõlgendab, kasutab ja hindab kriitiliselt ajalooteavet;
- kasutab ajaloo põhimõisteid õiges kontekstis, eristab ajaloo fakti tõlgendusest ja arvamusest, näeb ja sõnastab probleeme ning esitab neist lähtudes küsimusi ja pakub lahendusteid;
- mõistab põhjuse-tagajärje, sarnasuse-erinevuse ja järjepidevuse olemust ning hindab allikate usaldusväärsust ajaloosündmusi ja -protsesse ning ajaloolist keskkonda analüüsides;
- tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, kujundab ning põhjendab oma arvamust, analüüsib ja hindab oma tegevust ning näeb ja korrigeerib oma eksimusi;
- tunneb ja kasutab erinevaid õpivõtteid, tekstiliike ja teabeallikaid, väljendab oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult ning kasutab õppetegevuses IKT vahendeid.

Ajaloo ainekava 5. klass

1. Ajaline maht 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi aastas
2. Eeldatav õpilaskontingent on 4. klassi lõpetanud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Ajaarvamine

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
• ajaarvamisega seotud mõisted ja ajaloo perioodid: muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu	• kasutab asjakohaselt aja mõistega seonduvaid sõnu, lühendeid ja fraase: sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number, ajaloo periodiseerimine • teab mõnda ajaloolist asumit, selle tekkimise ja kujunemise põhjusi • oskab tuua näiteid muinasaja ja vanaaja kohta • töötab lihtsamate allikatega • leiab õpiku põhjal lihtsamaid seoseid

	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab ajalookaarti
--	--

Ajalooallikad

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • ajalugu ja ajalooallikad • allikate tõlgendamine: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas, muuseum ja arhiiv 	<ul style="list-style-type: none"> • töötab lihtsamate allikatega • teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest • kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid: kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas

Eluolu

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • elu linnas ja maal, rahu ja sõja ajal, eluolu, tegevusalad, rõivastus, toit, elamud, kultuur ja traditsioonid, nende muutumine ajas. 	<ul style="list-style-type: none"> • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid • väljendab oma teadmisi suuliselt kui ka kirjalikult • kirjeldab mõnda minevikusündmust • kirjeldab samuti mineviku inimeste eluolu • töötab lihtsamate allikatega • koostab kava ja lühijuttu • kasutab ajalookaarti

Ajaloo sündmused ja ajaloolised isikud

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • ajaloosündmused ja silmapaistvad isikud kodukohas, Eestis, Euroopas ning maailmas õpetaja valikul. 	<ul style="list-style-type: none"> • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid • teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest • töötab lihtsamate allikatega • kasutab ajalookaarti

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

Piir, Milvi Martina. Ajaloo õpik 5. klassile. Inimesed ajas. I ja II osa. Tallinn: AVITA 2008

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit.

Ajaloo ainekava 6. klass

1. Ajaline maht 2 tundi nädalas, 70 tundi aastas
2. Eeldatav õpilaskontingent on 5. klassi õppekava läbinud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Muinasaeg

Aeg ja ajaarvamine, muinas- ja vanaaja periodiseerimine. Ajalugu ja ajalooallikad, kuidas allikmaterjale tõlgendada.

Muinasaja arengujärgud ja nende üldiseloostus- kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutuselevõtmine.

Eesti muinasaja üldiseloostus: Pulli, Kunda

Eeldatavad õpitulemused:

- kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid;
- näitab kaardil ning põhjendab, miks ja millistes piirkondades sai alguse põlluharimine;
- teab, missuguseid muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutusele võtmine;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid *kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim*;
- teab, et Eesti esimesed asustusala olid Pulli ja Kunda inimasula, ja näitab neid kaardil.

Vanad idamaad

Vanaaja sisu ja üldiseloostus- ajalised piirid, looduslikud olud.

Vana-Egiptus- Egiptuse riigikorraldus. Thutmosis III, Ramses II, Tutankhamon. Eluolu, religioon, kultuurisaavutused

Mesopotaamia- sumerite linnriigid, leiutised: ratas, potikeder. Hammurapi seadused, eluolu, religioon, kultuurisaavutused

Iisraeli ja Juuda riik- ainujumala usk, Vana Testament

Eeldatavad õpitulemused:

- selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat;
- selgitab, milline oli vanaaja riiklik korraldus, kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse ning Mesopotaamia näitel;
- tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid, Babüloni rippaiad; teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri;
- teab, et Iisraelis tekkis monoteistlik religioon, selgitab, mis on Vana Testament;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid *tsivilisatsioon, linnriik, vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester*;

- teab, kes olid järgmised isikuid ja iseloomustab nende tegevust: Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon, Hammurapi, Mooses, Taavet.

Vana-Kreeka

Vanim kõrgkultuur Euroopas- Kreeka loodus ja rahvastik. Kreeta ja Mükeene kultuur. Kreeka linnriigid- ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ja maailmariigi tekkimine.

Vana-Kreeka kultuur ja eluolu- kultuur ja religioon Hellase maailma ühendajana, olümpiamängud, religioon ja mütoloogia, Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus: Herodotos, teater, kunst: arhitektuur (Ateena akropol), skulptuur, vaasimaal, hellenite igapäevaelu, hellenistlik kultuur, Vana-Kreeka kultuuri tähtsus

Eeldatavad õpitulemused:

- näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat, Spartat, riigi laienemist hellenismi perioodil;
- teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist;
- tunneb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel ning võrdleb neid kirjelduse põhjal;
- kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid *polis*, *rahvakoosolek*, *akropol*, *agoraa*, *türann*, *aristokraatia*, *demokraatia*, *kodanik*, *ori*, *eepos*, *olümpiamängud*, *teater*, *tragöödia*, *komöödia*, *skulptuur*, *Trooja sõda*, *hellenid*, *tähestik*;
- teab, kes olid Zeus, Herakles, Homeros, Herodotos, Perikles, Aleksander Suur.

Vana-Rooma

Rooma riigi tekkimine- looduslikud olud, Rooma linna tekkimine, kuningad, vabariigi algus. Rooma vabariik- ühiskondlik korraldus, Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, kodusõjad Roomas. Caesar. Vabariigi lõpp.

Rooma keisririik- ühiskondlik korraldus. Augustus. Rooma impeerium ja selle lõhenemine. Vana-Rooma kultuur ja eluolu- rahvas ja eluolu, Rooma kui impeeriumi keskus ja antiikaja suurlinn, kunst ja arhitektuur, avalikud mängud, Rooma õigus. Ristiusu teke. Uus Testament.

Eeldatavad õpitulemused:

- näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat;
- teab Rooma riigi tekkelugu ning näitab kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist;

- selgitab Rooma riigikorda eri aegadel;
- iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid *vabariik, foorum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, Rooma õigus, provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel*;
- teab, kes olid järgmised isikuid ja iseloomustab nende tegevust: Romulus, Hannibal, Caesar, Augustus, Jeesus Kristus.

4. Kontroll, hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile.

5. Kasutatav õppevara

- Mait Kõiv, Milvi Martina Piir. Vanaaeg. Ajaloo õpik 6. klassile. I osa. AS BIT 2010
- Milvi Martina Piir, Mait Kõiv. Vanaaeg. Ajaloo töövihik 6. klassile. I osa. AS BIT 2010
- Mait Kõiv, Milvi Martina Piir. Vanaaeg. Ajaloo õpik 6. klassile. II osa. AS BIT 2010
- Milvi Martina Piir, Mait Kõiv. Vanaaeg. Ajaloo töövihik 6. klassile. I osa. AS BIT 2010

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit.